गङ्गाञ्च यमुनाञ्चैव प्लक्षजातां सरस्वतीं । रथस्थां शरयूञ्चैव गोमतीं गण्डकीं तथा । ९४५
अपर्य्युषितपापास्ते नदीः सप्त पिबन्ति ये । इयं भूत्वा चैकवप्रा शुचिराकाशगा पुनः । देवेषु गङ्गा गन्धर्व्व प्राप्नोत्यलक नन्दतां ।
तथा पितॄन्वैतरणी दुस्तरा पापकर्म्मभिः । गङ्गा भवति वै प्राप्य कृष्णद्वैपायनोऽब्रवीत् ।
असम्बाधा देवनदी स्वर्गसम्पादनी शुभा । कथमिच्छसि तां रोद्धुं नैष धर्म्मः सनातनः ।
अनिवार्य्यमसम्बाधं तव वाचा कथं वयं । न स्पृशेम यथाकामं पुण्यं भागीरथीजलं ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ अङ्गारपर्णस्तच्छ्रुत्वा क्रुद्ध आयम्य कार्मुकं । मुमोच बाणान्निशितान्महीनाशीविषानिव । ९५०
उल्मुकं भ्रामयंस्तूर्णं पाण्डवश्चर्म्मचोत्तरं । व्यपोहत शरांस्तस्य सर्व्वानेव धनञ्जयः ।
अर्जुन उवाच ॥ विभीषिका वै गन्धर्व्व नास्त्रज्ञेषु प्रयुज्यते । अस्त्रज्ञेषु प्रयुक्तेयं फेनवत्प्रविलीयते ।
मानुषानतिगन्धर्व्वान्सर्व्वान्गन्धर्व्व लक्षये । तस्मादस्त्रेण दिव्येन योत्स्येऽहं नतु मायया ।
पुराऽस्त्रमिदमाग्नेयं प्रादात्किल बृहस्पतिः । भरद्वाजाय गन्धर्व्व गुरुर्म्मान्यः शतक्रतोः ।
भरद्वाजादग्निवेश्य अग्निवेश्याद्गुरुर्म्मम । साध्विदं मह्यमददद्द्रोणो ब्राह्मणसत्तमः । ९५५
वैशम्पायन उवाच ॥ इत्युक्त्वा पाण्डवःक्रुद्धो गन्धर्व्वाय मुमोच ह । प्रदीप्तमस्त्रमाग्नेयं ददाहास्य रथन्तु तत् ।
विरथं विप्लुतं तन्तु स गन्धर्व्वं महाबलं । अस्त्रतेजःप्रमूढञ्च प्रपतन्तमवाङ्मुखं ।
शिरोरुहेषु जग्राह माल्यवत्सु धनञ्जयः । भ्रातॄन्प्रतिचकर्षाथ सोऽस्त्रपातादचेतसं ।
युधिष्ठिरं तस्य भार्य्या प्रपेदे शरणार्थिनी । नाम्ना कुम्भीनसी नाम पतित्राणमभीप्सती ।
॥ गन्धर्व्व्युवाच ॥ त्रायस्व मां महाभाग पतिं चेमं विमुञ्च मे । गन्धर्व्वी शरणं प्राप्ता नाम्ना कुम्भीनसी प्रभो । ९६०
॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ युद्धे जितं यशोहीनं स्त्रीनाथमपराक्रमं । को निहन्याद्रिपुं तात मुञ्चेमं रिपुसूदन ।
अर्जुन उवाच ॥ जीवितं प्रतिपद्यस्व गच्छ गन्धर्व्व माशुचः । प्रदिश्यत्यभयं तेऽद्य कुरुराजो युधिष्ठिरः ।
॥ गन्धर्व्व उवाच ॥ जितोऽहं पूर्व्वकं नाम मुञ्चाम्यङ्गारपर्णतां । नच साध्ये बलेनाङ्ग न नाम्ना जनसंसदि ।
साध्विमं लब्धवाञ्लाभं योऽहं दिव्यास्त्रधारिणं । गान्धर्व्व्या माययेच्छामि संयोजयितुमर्जुनं ।
अस्त्राग्निना विचित्रोऽयं दग्धो मे रथ उत्तमः । सोऽहं चित्ररथो भूत्वा नाम्ना दग्धरथोऽभवं । ९७५
सम्भृता चैव विद्येयं तपसेह मया पुरा । निवेदयिष्ये तामद्य प्राणदाय महात्मने ।
संस्तम्भयित्वा तरसा जितं शरणमागतं । यो रिपुं योजयेत्प्राणैः कल्याणं किं न सोऽर्हति ।
चाक्षुषी नाम विद्येयं यां सोमाय ददौ मनुः । ददौ स विश्वावसवे मम विश्वावसुर्ददौ ।
सेयं कापुरुषं प्राप्ता गुरुदत्ता प्रणश्यति । आगमोऽस्या मया प्रोक्तो वीर्य्यं प्रति निबोध मे ।
यच्चक्षुषा द्रष्टुमिच्छेत्त्रिषु लोकेषु किञ्चन । तत्पश्येद्यादृशं चेच्छेत्तादृशं द्रष्टुमर्हति । ९८०
एकपादेन षण्मासान्स्थितो विद्यां लभेदिमां । अनुनेष्याम्यहं विद्यां स्वयं तुभ्यं व्रतेऽकृते ।
विद्यया ह्यनया राजन्वयं नृभ्यो विशेषिताः । अविशिष्टाश्च देवानामनुभावप्रदर्शिनः ।
गन्धर्व्वजानामश्वानामहं पुरुषसत्तम । भ्रातृभ्यस्तव तुभ्यञ्च पृथग्दाता शतं शतं ।